Lietas Nr. C27236309
Lietas arhīva Nr. CA-0911-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 24.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz. Zvaigznekalna- Žagare,

tiesneši L.Grauda, A.Mihailova,

ar sekretāri I.Pelēkzirni,

piedaloties prasītājas AS "Exigen Services Latvia" pārstāvim zvērinātam advokātam Agrim Bitānam, atbildētājas SIA "Latio" pārstāvim zvērinātam advokātam Erlenam Kalniņam,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, civillietu AS "Exigen Services Latvia" prasībā pret SIA "Latio" par pamatparāda un nokavējuma procentu piedziņu, sakarā ar SIA "Latio" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu, un

konstatēja:

2009.gada 7.decembrī AS "Exigen Services Latvia" Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā cēlusi prasību pret SIA "Latio" par pamatparāda un nokavējuma procentu piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1652., 1658., 2107., 2109., 2021.pantu, lūgusi piedzīt no SIA "Latio" par labu AS "Exigen Services Latvia" parādu Ls 107 820,44, ko veido pamatparāds Ls 98 018,58 un nokavējuma procenti Ls 9 801,86; piedzīt tiesāšanās izdevumus, kas tiks precizēti tiesvedības laikā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 26.jūnijā starp SIA "Latio" kā pasūtītāju un AS "Exigen Services Latvia" kā izpildītāju noslēgts līgums Nr.212 par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi, ar kuru prasītāja apņēmās savlaicīgi un kvalitatīvi veikt licenču piegādi, bet atbildētāja

apņēmās savlaicīgi veikt samaksu, kas ar līguma 3.1.punktu noteikta Ls 98 018,58, ieskaitot PVN 18% apmērā.

Līguma 2.1.punktā pielīgts, ka tas tiek uzskatīts par jumta līgumu, 2.2.punktā minēts, ka licenču piegāde tiek nodrošināta uz atsevišķas vienošanās pamata, kas tiek noformēta kā atsevišķs vienošanās protokols un ir neatņemama līguma sastāvdaļa. Vienlaikus puses parakstīja pirmo vienošanās protokolu, kas pievienots līgumam kā pielikums Nr.1, nosakot piegādājamo licenču aprakstu un cenu. Līguma 1.pielikums uzskatāms par vienošanās protokolu, ko apliecina līguma 3.1.punkta atsauce uz vienošanās protokolu -pielikumu Nr.1. Līdz ar to 2007.gada 26.jūnijā starp pusēm tika noslēgts līgums par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi un parakstīts pirmais vienošanās protokols, kurā konkrēti norādītas piegādājamās licences un cenas.

Ievērojot līguma 6.1.punktu, ka AS "Exigen Services Latvia" par saviem līdzekļiem piegādā SIA "Latio" licences kodus, 2007.gada 28.jūnijā prasītāja no "Microsoft European Operations Centre" pasūtīja atbildētājai paredzētās licences un šajā datumā ar elektronisko sūtījumu saņēma licenču kodus un rēķinu. "Microsoft European Operations Centre" e-pastā, licenču kodu sarakstā un rēķinā skaidri norādīts, ka AS "Exigen Services Latvia" ir iegādājusies Microsoft Dynamics Ax programmatūras gala lietotāja licences SIA "Latio" lietošanai.

Pēc licenču kodu saņemšanas prasītājas darbinieks /pers. G/ līgumā noteiktajā termiņā nodevis licenču kodu sarakstu atbildētājas pārstāvim /pers. H/, tādējādi izpildot pielīgto pienākumu piegādāt līguma pielikumā Nr.1 norādītās licences. 2007.gada 27.jūlijā /pers. G/ nodevis /pers. H/ no prasītājas puses parakstītu pieņemšanas - nodošanas aktu, kuru atbildētāja atteicās parakstīt.

2007.gada 14.augustā SIA "Microsoft Latvia" SIA "Latio" adresētā vēstulē apliecinājusi faktu, ka SIA "Latio" ir tiesības lietot Microsoft Dynamics Ax 4.0-BRL produkta licenci D000243572, licences seriālais Nr.072612867, kas papildus pierāda, ka prasītāja no līguma izrietošo pienākumu piegādāt licences pienācīgi izpildīja.

Licenču piegāde veikta, lai izpildītu 2007.gada 30.martā pušu starpā noslēgto līgumu Nr.72 par Microsoft Dynamics Ax risinājuma pielāgošanu un ieviešanu, ar kuru bija paredzēts, ka AS "Exigen Services Latvia" izstrādā vienotu informācijas sistēmu SIA "Latio" individuālajām vajadzībām.

Prasītāja ar licences programmatūru saistītos instalēšanas darbus uzsāka 2007.gada oktobrī, atbilstoši pušu starpā noslēgtajam līgumam Nr.72, kas liecina par pielīgto saistību piegādāt licences pienācīgu izpildi no prasītājas puses, jo pretējā gadījumā nebūtu iespējams veikt programmatūras instalēšanu un pielāgošanu.

Prasītāja norāda, ka SIA "Latio" radušās finansiālas grūtības, 2007.gada decembrī tā piedāvājusi prasītājai veikt samaksu par piegādātajām licencēm trijos maksājumos, parakstot attiecīgus līguma grozījumus un līgumā iestājoties arī SIA "Metrum", tādējādi atslogojot atbildētājas finanšu saistības. Minēto faktu apliecina pušu pārstāvju /pers. H/ un /pers. G/ e-pasta vēstules, tas papildus pierāda AS "Exigen Services Latvia" licenču piegādes saistību izpildi un maksāšanas pienākuma atzīšanu no SIA "Latio" puses.

Kaut pušu līgums ir saistīts ar autortiesību nodošanu, tā izpildījums Civillikuma 2107.panta izpratnē uzskatāms par piegādes līgumu, līdz ar to saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, līdzēju attiecības apspriežamas pēc Civillikuma noteikumiem par pirkuma līgumu.

Prasītāja ir piegādājusi licences atbilstoši līguma 6.punktam, ka AS "Exigen Services Latvia" par saviem līdzekļiem piegādā SIA "Latio" licences kodus līguma pielikumā Nr.1 noteiktajā komplektācijā; AS "Exigen Services Latvia" veic licenču piegādi ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā no vienošanās protokola noslēgšanas dienas; licences tiek uzskatītas par piegādātām SIA "Latio" ar brīdi, kad puses ir abpusēji parakstījušas nodošanas- pieņemšanas aktu un preču pavadzīmi - rēķinu.

Licences ir piegādātas un nodotas SIA "Latio" pielīgtajā kārtībā, atbildētāja nav parakstījusi pieņemšanas-

nodošanas aktu, atsakoties pieņemt pasūtījumu, kaut faktiski licences pieņēma, bez iebildumiem pieņemot licenču kodus, veicinot programmatūras instalāciju, dodot instrukcijas darbu veikšanai. Tādējādi, atbilstoši Civillikuma 2021.pantam atbildētājai iestājās pienākums veikt pirkuma maksas samaksu par piegādātajām licencēm.

SIA "Latio" nav izpildījusi savu saistību parakstīt pieņemšanas - nodošanas aktu, pieļaujot nokavējumu attiecībā uz līgumiskā pienākuma izpildi un novilcinot pielīgtās samaksas veikšanu. Līguma 3.3.punkts paredz, ka par licenču piegādi SIA "Latio" veic samaksu saskaņā ar attiecīgajā vienošanās protokolā ietvertajām licencēm un pamatojoties uz pušu abpusēji parakstīto nodošanas -pieņemšanas aktu un materiāli atbildīgo personu parakstītu preču pavadzīmi- rēķinu. Ar līguma 3.4.punktu SIA "Latio" uzņēmusies norēķinu par licenču piegādi veikt ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc preču pavadzīmes - rēķina un nodošanas - pieņemšanas akta abpusējas parakstīšanas brīža.

Atbildētāja ir pieļāvusi nokavējumu attiecībā uz sava līgumiskā pienākuma izpildi, t.i., pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanu (Civillikuma 1651.pants). Atbilstoši Civillikuma 1829.pantam atbildētājai pienākums parakstīt pieņemšanas- nodošanas aktu radās nekavējoties pēc prasītājas pieprasījuma. Neparakstot aktu, atbildētāja apzināti radījusi formālu šķērsli prasītājai pieprasīt līguma summas samaksu par piegādātajām licencēm, šāda rīcība ir pretrunā Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam un 1587.pantā noteiktajam pienākumam izpildīt apsolīto.

Prasītāja vairākkārtīgi atgādinājusi atbildētājai par pienākumu veikt samaksu, mēģinājusi panākt vienošanos par parāda samaksas kārtību. Vienošanās nav panākta, līdz ar to atbildētājai ir pienākums veikt samaksu Ls 98 018,58 apmērā par prasītājas veikto licenču piegādi.

Tā kā atbildētāja noteiktajā termiņā samaksu nav veikusi, tai saskaņā ar līguma par licenču piegādi 7.2.punktu ir pienākums maksāt līgumiskos nokavējuma procentus 0,1% apmērā no piegādātās, bet neapmaksātās licenču vērtības par katru nokavēto maksājuma dienu, bet ne vairāk kā 10 % no attiecīgajā vienošanās protokolā noteikto licenču piegādes summas.

Atbilstoši Civillikuma 1653.pantam, citos gadījumos, bez Civillikuma 1652.pantā minētajiem, lai atzītu parādnieka nokavējumu, viņam jādabū papriekš atgādinājums no kreditora. Kaut atbildētājai tika atgādināts par pienākumu veikt samaksu, rakstveida brīdinājums nosūtīts 2009.gada 11.martā, pieprasot samaksāt līdz 2009.gada 27.martam. Līdz ar to atbildētājai bija jāveic samaksa par licenču piegādi līdz 2009.gada 27.martam, ko tā nav izdarījusi, tādēļ nokavējuma procentu maksāšanas pienākums iestājies no šī brīža par katru nākošo kavēto dienu. Ņemot vērā, ka puses ir aprobežojušas līgumisko nokavējuma procentu maksimālo apmēru, par saistību izpildes nokavējumu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami Ls 9 801,86.

2010.gada 30.martā SIA "Latio" tiesā iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par prasību, kuros atbildētāja prasību neatzīst, norādot, ka AS "Exigen Services Latvia" nav izpildījusi no 2007.gada 26.jūnija līguma Nr.212 par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi izrietošo pienākumu piegādāt atbildētājai šī līguma 1.pielikumā norādītās licences, kā rezultātā atbildētājai atbilstoši līguma 3.punktam un Civillikuma 1591.pantam nav pienākums maksāt par nepiegādātām licencēm.

Atbildētāja norāda, ka 2007.gada 26.jūnija līgums Nr.212 noslēgts, lai izpildītu pušu starpā 2007.gada 30.martā noslēgto līgumu Nr.72 par Microsoft Dynamics Ax risinājumu pielāgošanu un ieviešanu (līgums par VIS ieviešanu), saskaņā ar kuru prasītāja uzsāka veikt šī līguma I posma darbus, kas ietver biznesa procesu /funkciju un ražošanas procesu /funkciju prasību analīzi un tās rezultātā izstrādātās VIS risinājumu rakstisku saskaņošanu ar pasūtītāju.

SIA "Latio" paskaidro, ka līgums par licenču piegādi ir pakārtots darījums līgumam par VIS ieviešanu, saskaņā ar pušu gribu licenču iegādei vajadzēja notikt pa daļām, atbilstoši līguma par VIS ieviešanu nolīgto II posma darbu izpildes gaitai.

Paskaidrojumos analizēti līguma par licenču piegādi priekšnoteikumi, kārtība, kopsakars ar līgumu par VIS ieviešanu, izdarot secinājumu, ka patiesībai neatbilstošs ir prasības pieteikumā apgalvotais, ka 2007.gada 26.jūnijā, pusēm noslēdzot līgumu par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi, vienlaikus parakstīts līguma 3.1.punktā minētais atsevišķais vienošanās protokols. Faktiski 1.pielikums pie līguma ir kopējā piegādājamo licenču specifikācija un cena, kurā konkretizēts viss līguma priekšmets, nevis atsevišķa vienošanās līguma 2.2., 2.4.punktu izpratnē.

Paskaidrojumos atbildētāja analizē prasītājas iesniegtos pierādījumus, norādot, ka neviens no tiem nepierāda līguma saistību izpildi no AS "Exigen Services Latvia" puses tādā veidā un kārtībā, kā to pielīgušas puses.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu prasība apmierināta, piedzenot no atbildētājas prasītājas labā parādu Ls 98 018,58 un līgumiskos nokavējuma procentus Ls 9 801,86, kopā Ls 107 820,44.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lietā pastāv strīds par to, vai prasītāja ir izpildījusi licenču piegādi atbildētajai un atbildētāja to ir saņēmusi. Nav strīda, ka ir 2007.gada 26.jūnija līgums Nr.212 par Microsoft Dynamic Ax programmatūras piegādi, kur pasūtītājs ir atbildētāja, bet piegādātājs ir prasītāja, ar pielikumu Nr.1. Pielikumā Nr.4 lietā redzams, ka SIA "Latio" Dānija 2007.gada 28.jūnijā ir kodi Microsoft Busines Solution Dynamics AX, Versija 4.0., gala- patērētāja licence Dynamic AX Advanced Management izlaidums, ko iesniegusi prasītāja. AS "Exigen Services Latvia" valdes priekšsēdētāja vietnieks apliecina, ka SIA "Latio" iesniegts pieņemšanas - nodošanas akts, kuru viņi nav saņēmuši parakstītu.

No 2007.gada 19.jūlija nodošanas - pieņemšanas akta par programmatūras Licenču (ar viena gada jauninašanas servisu) piegādi (līgums Nr.212) apstiprinās, ka tas ir sastādīts ar e-pasta vēstuli /pers. M/ < normunds.abols@latio.lv. > 2007.07.26 09:37, Par nodošanas akts par licencēm, apstiprinās /pers. G/ < e-pasts. lūgums par viņa autogrāfu uz nodošanas akta par "axaptas" licencēm.

Ar Microsoft vēstuli /pers. H/ kā SIA "Latio", kopija /pers. G/ "Exigen Services Dati" apstiprinās, ka SIA "Latio" ir tiesības lietot Microsoft Dynamics AX 4.0-BRL produkta licenci D000243572, licences seriālais Nr. 07261286, kurai ir spēkā biznesa pakalpojumu abonements līdz 2008.gada 26.jūnijam un pielikumā licences kodu lapa.

Ar līgumu Nr.72 par "Microsoft Dynamics AX" risinājuma pielāgošanu un ieviešanu apstiprinās, ka SIA "Latio" kā pasūtītājs un AS "/pers. P/" kā izpildītājs.

Ar līgumam Nr.72 pirmo pielikumu noslēgtu 2007.gada 30.martā starp minētām pusēm apstiprinās veicamo darbu specifika, nodevumi un to akceptēšanas kārtība.

Ar e-pasta sarakstēm starp /pers. H/ un /pers. G/ apstiprinās sadarbības plāni.

Ar pielikumu Nr.2 2007.gada 26.jūnija līgumam Nr.212 apstiprinās sadarbības grozījumi un papildinājumi, līgumā iestājās SIA "Metrum".

Ar AS "Exigen Services Latvia" pieprasījumu SIA "Latio" par līguma Nr.72 par pārkāpšanu.

Ar pieprasījumu SIA "Latio" Finanšu direktorei /pers. R/ kundzei par parāda un nokavējuma atmaksu.

Ar nodošanas – pieņemšanas aktu apstiprinās, ka 2007.gada 18.septembrī apstiprinās, ka tas ir parakstīts.

Ar SIA "Latio" vēstuli AS "Exigen Services Latvia" ar lūgumu iesaldēt lūgumu par "Microsoft Dynamics AX" risinājuma pielāgošanu un ieviešanas turpmāko izpildi. Atzīstot, ka otrā posmā izstrāde paveikta par

12 %.

Ar zvērināta tiesu izpildītāja Ģ.Dmitrijeva aktu Nr.19/2010 par faktu fiksēšanu apstiprinās, ka "Microsoft Dynamics" licences termiņš ir beidzies.

Sprieduma motīvu daļā ietverts liecinieku liecību sekojošs atreferējums.

Liecinieks /pers. G/ apstiprinājis, ka vienā no līgumiem, kas noslēgts jūnijā, bijis kontaktpersona. Līgums tika sagatavots paralēli otrajam līgumam, parakstīts no SIA "Latio" puses jūnijā. Tad viņš ķēries pie līguma izpildes, kā atbilstoši līgumā bijis minēts 20 dienu laikā no līguma parakstīšanas bijis jāsūta Microsoft licences kodi, ko tad arī izdarījis.Sarunājis tikšanos ar /pers. H/, sagatavojis pieņemšanas – nodošanas aktu. Tikšanās notikusi SIA "Metrum" birojā Vienības gatvē. /pers. H/ aktu pieņēmis, bet to neparakstījis, teicis, ka akts jāsaskaņo ar vadību. Kad ticies SIA "Metrum" birojā ar /pers. H/ iesniedzis aktu kopā ar kodiem. Kodi bija izdrukātā vēstulē no Microsoft. Vēstules forma bija atsūtīta ar visiem kodiem, uzrādot lietas lapu Nr.18 tas esot ko viņš nodevis. Ir licence, ko dod Microsoft, kas atrodas uz servera, klientam ir licences komplekts. Ar kodu nodošanu viņa tālākā palīdzība nebija nepieciešama. Faktiski sistēmas ieviešana ir izpildīta, bet līdz galam sistēma netika nodota.

Liecinieks /pers. S/ tiesas sēdē apstiprinājis, ka 2008./09.gada ziemā, 2009.gada sākumā notika mutiskas sarunas. Pirmais līgums par vienotās informācijas sistēmas ieviešanu, negribētos piekrist, ka tas netika izpildīts. To neizpildīja SIA "Latio", nesamaksājot avansu. Katrai pusei savs skatījums.

Lieciniece /pers. T/ tiesas sēdē apstiprinājusi, ka piedalījusies Microsoft sistēmas ieviešanu SIA "Latio" uzņēmumā. Viss bijis plānveidīgi. Esot kā starpnieki licenču pārdošanā. Uzņēmušies pielāgot sistēmu uzņēmuma vajadzībām. Darbs notiek tā, kā programmēšana, pielāgošana, kas notika birojā, visi pielāgojumi, tiek pārnesti sistēmā, kas tiek uzlikta uz SIA "Latio" servera. Nokopēšanas variantā (copy/ paste) no viņu izstrādes vides pārnesot uz klienta darba vidi. Bijis mēģinājums uzsākt mācības, radušies neskaidri jautājumi, kurus nolēmuši izrunāt. Lai darbinātu sistēmu, jāievada licenču kodi.

Liecinieks /pers. H/ tiesas sēdē liecinājis, ka neatceras, vai kāds nodevis licences kodus. /pers. G/ nodevis aktu parakstīšanai, vai aktam klāt bijuši dokumenti neatceras. Viņš nekādus licences kodus nav izmantojis. Licences kodu sarakstu ieraudzījis, ja tas bijis klāt pie akta. Nevar pateikt, vai tas bijis klāt kā pielikums aktam, vai atsevišķi. Uz viņu servera ir Dati licence. Kad ieslēguši, apskatījušies, konstatējuši, ka termiņi licencei ir beigušies jau 2008.gadā, un tad redzējuši, ka AS /Nosaukums G/ licence.

Lieciniece /pers. R/, SIA "Latio" valdes locekle, tiesas sēdē apstiprinājusi, ka neviens no līgumiem pašlaik nav pārtraukts, licence netika piegādāta. Ar pieņemšanas - nodošanas aktu esot iepazinusies. Šim aktam klāt nekādi pielikumi nebija, nekādi konkrēti uzskaitījumi. Aktu iesniedza /pers. H/, kurā bija minēts, ka licences piegādātas un akts neatbilda tā brīža situācijai un līgumam. Viņi viņiem mutiski pateikuši, ka licences ir piegādājuši.

Tiesa liecinieku /pers. T/, /pers. S/, /pers. G/ liecības atzinusi par ticamām, /pers. H/ par daļēji ticamām, jo viņš nonācis pretrunās, lai arī ir tiešā kontaktpersona darījumam, /pers. R/ liecības vērtētas kā mazticamas, jo viņa ir tieši ieinteresēta lietas iznākumā par labu SIA "Latio" un dokumentāciju saņēmusi no kontaktpersonas /pers. H/.

Tiesa uzskatījusi, ka pielikums Nr.4 ir adresēts SIA "Latio", licences nosaukums atbilst uzņēmuma nosaukumam, pašas atbildētājas iesniegtais akts apstiprina, ka līdz pārbaudei programma ir darbojusies un tikai konstatēšanas datumā pierādās, ka beidzies licences termiņš.

Vērtējot pušu iesniegtos, tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus un liecinieku liecības pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem, tiesa uzskatījusi, ka prasītāja ir piegādājusi un atbildētāja saņēmusi strīda avotu programmatūras licenci.

Spriedums pamatots ar Civillikuma 1587.pantu, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, līgumi un pielikumi ir tiesīgi noslēgti un puses to nav apstrīdējušas.

Atbildētājas argumenti vērtēti kritiski, jo saskaņā ar Civillikuma 1588.pantu viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas, pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda. Tiesas sēdē nav pierādīts, ka prasītāja līgumu nepilda. Puses nav tiesiskā ceļā mēģinājušas līgumu atzīt par izbeigtu.

Tā kā atbildētāja nav veikusi samaksu noteiktā termiņā, prasītājai ir tiesības saskaņā ar līguma 7.2.punktu saņemt nokavējumu, saskaņā ar Civillikuma 1652.pantu parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumus.

Par spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza SIA "Latio", lūdz izskatīt lietu pēc būtības un prasību noraidīt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa bez faktiska un juridiska pamatojuma secinājusi, ka AS "Exigen Services Latvia" atbilstoši 2007.gada 26.jūnija līgumam Nr.212 par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi ir piegādājusi SIA "Latio" licences, kā rezultātā atbildētājai ir pienākums tās apmaksāt.

Sprieduma nepareizība izpaužas sekojoši.

Spriedums pamatots ar pielikumā Nr.4 esošo licenču kodu sarakstu, kura adresāts pēc tiesas norādītā ir SIA "Latio". Atbildētāja nepiekrīt, ka prasītājas vienpusēji iesniegtais, sagatavotais un atbildētājai adresētais raksts pierāda licenču piegādi atbildētājai. No raksta satura nav skaidrs, kas un kādam nolūkam to sagatavojis, tajā nav norādes, ka tā sagatavotājs būtu "Microsoft European Operations Centre", kā apgalvo prasītāja, bet raksta adresēšana SIA "Latio" un licences nosaukumi, kas atbilst atbildētājas nosaukumam, nepierāda piegādes faktu. Līgumā par licenču piegādi nav pielīgts, ka licenču nodošana-pieņemšana notiek brīdī, kad izpildītāja rīcībā nonāk pasūtītājam adresēts raksts ar licences nosaukumu SIA "Latio".

Tiesa līgumu par licenču piegādi izpildīšanu pamatojusi ar tiesu izpildītāja aktu par fakta fiksēšanu, secinot, ka tas apstiprina, ka līdz pārbaudei programma ir darbojusies un tikai konstatēšanas datumā pierādās, ka beidzies licences termiņš. Atbildētāja tam nepiekrīt, uzskata, ka šis rakstveida pierādījums novērtēts nepareizi. No lietā esošā zvērināta tiesu izpildītāja Ģirta Dmitrijeva 2010.gada 9.marta akta Nr.19/2010 par faktu fiksēšanu izriet, ka uz SIA "Latio" piederošā servera "zebra" uzinstalētās Microsoft Dynamics AX programmatūras licences īpašnieks ir AS /Nosaukums G/ nevis SIA "Latio", licences sērijas numurs ir 05256860, kas nesakrīt ar prasības pieteikuma 4.pielikumā pievienotajā rakstā un 7.pielikumā pievienotajā "Microsoft Latvia" SIA 2007.gada 14.augusta vēstulē Nr.01/272-07 norādīto licences sērijas numuru 07261286, būtiski atšķiras abu licenču apraksti (lietotāju skaits, COM klientu skaits, dimensiju skaits). Līdz ar to minētais akts pierāda, ka atbildētājai nav piegādāta un nodota licence, kuras piegādes faktu apgalvo prasītāja, atsaucoties uz prasības pieteikuma 4. un 7.pielikumā esošajiem pierādījumiem.

No tiesu izpildītāja akta par faktu fiksēšanu izriet, ka prasītāja bija uzsākusi veikt programmatūras instalēšanas darbus uz pavisam citas licences pamata, kas ir pretrunā ar AS "Exigen Services Latvia" apgalvojumu prasības pieteikumā, ka vienīgi pēc līgumā par licenču piegādi norādīto licenču piegādes bijusi iespējama 2007.gada 30.marta līguma Nr.72 par VIS ieviešanu nolīgto instalēšanas darbu izpilde.

Tiesa kā pierādījumu licenču piegādei nepareizi atzinusi "Microsoft Latvia" SIA 2007.gada 14.augusta vēstuli Nr.01/272-07, kuru SIA "Latio" saņēma tikai kopā ar prasības pieteikumu. Vēstule apliecina vienīgi to, ka AS "Exigen Services Latvia" atbilstoši cita līguma, t.i., 2007.gada 30.marta līguma Nr.72 par Microsoft Dynamics Ax risinājuma pielāgošanu un ieviešanu 2.2.punktam pildīja savu pienākumu iegūt nepieciešamās atļaujas no trešajām personām, kura izmaksas ietvertas minētā līguma summā.

Līgumā par licenču piegādi nav nolīgts, ka licenču nodošana - pieņemšana notiek brīdī, kad izpildītājs saskaņā ar līguma par VIS ieviešanu 2.2.punktu ir ieguvis nepieciešamās atļaujas no trešajām personām, tāpat līgumā par licenču piegādi nav nolīgts, ka trešā persona, kas nav līguma puse ("Microsoft Latvia" SIA), var apliecināt licenču piegādes faktu un licenču atrašanos vai neatrašanos atbildētājas rīcībā.

Par spriedumā vērtētajām liecinieku liecībām atbildētāja norāda, ka /pers. S/ un /pers. U/ liecības neattiecas uz pušu strīdu, vai AS "Exigen Services Latvia" atbilstoši līgumam par licenču piegādi nodeva SIA "Latio" līgumā norādītās licences, līdz ar to tām nav nozīmes šajā lietā.

Nepiekrīt tiesas secinājumiem par liecinieku liecību ticamību, proti, ka bijušā AS "Exigen Services Latvia" darbinieka un kontaktpersonas /pers. G/ liecības ir ticamas, bijušā SIA "Latio" darbinieka un kontaktpersonas /pers. H/ liecības ir daļēji ticamas, bet SIA "Latio" valdes locekles /pers. R/ liecības ir mazticamas.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka /pers. G/ liecības nonāk pretrunā ar pašas prasītājas iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem. Tiesas sēdē /pers. G/ liecināja, ka viņš tikšanās laikā SIA "Metrum" telpās Vienības gatvē iesniedzis /pers. H/ 2007.gada 19.jūlija nodošanas -pieņemšanas aktu kopā ar kodiem, kas bija izdrukātā vēstulē no Microsoft kā teksta faila izdruka. Pretēji šīm liecībām, no 2007.gada 19.jūlija nodošanas - pieņemšanas akta un no prasības pieteikuma 5.pielikumā pievienotā AS "Exigen Services Latvia" 2009.gada 3.decembra apliecinājuma neizriet, ka nodošanas -pieņemšanas aktam bija pielikums ar licenču kodiem. Prasītāja pirms prasības celšanas apliecināja, ka atbildētājai 2007.gada 27.jūlijā ir iesniegts tikai nodošanas - pieņemšanas akts (bez pielikumiem). Šis prasītājas apliecinājums, pretēji pirmās instances tiesas viedoklim, apstiprina /pers. H/ liecību ticamību, kurš nevarēja atcerēties, vai nodošanas-pieņemšanas aktam bija klāt dokumenti, un /pers. R/ liecību ticamību, ka nodošanas pieņemšanas aktam klāt nebija nekādi pielikumi.

Tiesa atzinusi, ka liecinieks /pers. H/ nonācis pretrunās, bet spriedumā nav konkretizējusi, kas tieši viņa liecībās ir pretrunīgs.

Apelācijas sūdzībā norādīti apstākļi, kurus pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā.SIA "Latio" uzskata, ka spriedumā vispār nav atspoguļoti un vērtēti atbildētājas iebildumi pret prasību, kas izteikti rakstveida paskaidrojumos. Spriedums pamatā balstīts uz /pers. G/ liecībām, kuras nav vērtētas kopsakarā ar citiem lietas materiāliem, prasības pieteikuma 4.pielikumā pievienoto rakstu, kas adresēts SIA "Latio", ko atbildētāja nav saņēmusi un nav redzams, kas un kāpēc to sagatavojis,tiesu izpildītāja Ģirta Dmitrijeva 2010.gada 9.marta aktu Nr. 19/2010 par faktu fiksēšanu, kotiesa novērtējusi nepareizi.

Tiesa nav ņēmusi vērā, kādi apstākļi prasītājai ir jāpierāda, lai juridiski varētu atzīt, ka atbildētājai atbilstoši līguma par licenču piegādāšanu noteikumiem ir radies pienākums samaksāt līgumā nolīgto atlīdzību. Prasītājai jāpierāda, ka ir iestājušies visi līgumā par licenču piegādi nolīgtie priekšnoteikumi, lai tai būtu tiesības saņemt un atbildētājai būtu pienākums samaksāt nolīgto atlīdzību par licencēm.

Apelācijas sūdzībā analizēta līguma par licenču piegādi jēga, norādot, ka tas ir saistīts ar pirms tam pušu starpā noslēgtā līguma par VIS ieviešanu izpildi, kas nozīmē, ka līgums par licenču piegādi ir pakārtots (sekundārs) līgums attiecībā pret galveno (primāro) līgumu, t.i., līgumu par VIS ieviešanu. Līgumā par licenču piegādi paredzētajai licenču piegādei vajadzēja notikt atbilstoši līgumā par VIS ieviešanu nolīgto II posma darbu izpildes gaitai (kas ietver vienotās informācijas sistēmas izstrādi un ieviešanu), jo piegādājamās licences bija nepieciešamas SIA "Latio", lai lietotu jau (kvalitatīvi un pilnībā) ieviestu vienotās informācijas sistēmu.

Līguma par licenču piegādi 2.1.punktā, "Puses vienojas, ka šis Līgums tiek uzskatīts par jumta līgumu, kurā tiek noteikti galvenie un būtiskākie sadarbības principi un nosacījumi Licenču piegādē". No tā izriet, ka līgumā par licenču piegādi vispārīgā veidā ir noteikti vienīgi pušu sadarbības galvenie principi, t.sk., kopējā piegādājamo licenču specifikācija un kopējā atlīdzības summa par šo licenču piegādi (3.1.punkts un 1.pielikums).

Saskaņā ar līguma par licenču piegādi 4.1.punktu tas noslēgts uz 3 gadiem, un "šajā laikā pēc Pasūtītāja pieprasījuma Izpildītājs piegādā Licences saskaņā ar Līguma noteikumiem". Līguma par licenču piegādi 3.3.punktā noteikts, ka "visu šī Līguma darbības laiku Pasūtītājs iegādājas Licences par cenām, kas norādītas šī Līguma Pielikumā Nr.1, ja vien saskaņā ar iepriekšminēto pielikumu tiek maksāta gada jauninājumu maksa". Tas nozīmē, ka līguma par licenču piegādi 3.1.punktā un 1.pielikumā norādītās licences pēc SIA "Latio" pieprasījuma tiek piegādātas nevis visas uzreiz, bet atbilstoši līguma par VIS ieviešanu izpildes gaitai un saskaņā ar līguma par licenču piegādi noteikumiem.

Ņemot vērā līguma par licenču piegādi jēgu un citus šī jumta līguma noteikumus, atbildētāja norāda, ka tai var rasties pienākums samaksāt nolīgto atlīdzību par piegādātajām licencēm tikai tad, ja ir iestājušies šādi priekšnoteikumi:

- starp pusēm atbilstoši līguma par licenču piegādi 2.2., 2.4.punktam jābūt noslēgtam (parakstītam) vismaz vienam atsevišķam vienošanās protokolam (ar pielikumu), kurā ir detalizēti noteiktas licenču piegādes izmaksas, termiņš, piegādes nosacījumi, apmaksas noteikumi un citi specifiski un nepieciešami nosacījumi;

-ne vēlāk kā 20 dienu laikā pēc šāda atsevišķa vienošanās protokola noslēgšanas (parakstīšanas) jābūt piegādātām licencēm (līguma par licenču piegādi 2.3., 6.2.punkts), turklāt saskaņā ar līguma par licenču piegādi 6.3.punktu, licences tiek uzskatītas par piegādātām Pasūtītājam ar brīdi, kad Puses ir abpusēji parakstījušas nodošanas - pieņemšanas aktu un preču pavadzīmi - rēķinu.

Līguma par licenču piegādi projektu izstrādāja prasītāja, bet atbildētāja to parakstīja. Tā kā šis līgums ir tikai jumta līgums, tajā principiālā veidā, bet pietiekami detalizēti ir noteikti priekšnoteikumi, atbilstoši kuriem var notikt licenču piegāde no prasītājas puses un rasties atbildētājas pienākums izdarīt samaksu par piegādātajām licencēm.

Šādu priekšnoteikumu esamību līgumā par licenču piegādi attaisno ne tikai fakts, ka līgums ir pakārtots līgumam par VIS ieviešanu, bet arī apstāklis, ka līgums par licenču piegādi ir noslēgts uz 3 gadiem, kuru laikā AS "Exigen Services Latvia" (kā izpildītājs) piegādā SIA "Latio" (kā pasūtītājam) licences saskaņā ar līguma noteikumiem un vienīgi pēc pasūtītāja pieprasījuma (līguma 4.1.punkts). Ja iestājas visi līgumā par licenču piegādi noteiktie priekšnoteikumi, prasītājai rodas prasījums pret atbildētāju par nolīgtās atlīdzības piedziņu.

Uzskata, ka AS "Exigen Services Latvia" nav pierādījusi nevienu no faktiem, kas kopumā, atbilstoši līguma par licenču piegādi noteikumiem, apliecinātu, ka ir iestājušies visi šajā līgumā noteiktie priekšnoteikumi nolīgtās atlīdzības saņemšanai (piedziņai).

Prasītāja nav pierādījusi faktu, ka pēc līguma par licenču piegādi noslēgšanas un atbilstoši līguma 2.2., 2.4.punktam starp pusēm ir noslēgts (parakstīts) kaut viens atsevišķs vienošanās protokols, kas ir obligāts priekšnoteikums konkrētu licenču piegādei.

Prasītājas apgalvojums, ka šādu vienošanās protokolu puses parakstījušas vienlaikus ar līguma par licenču piegādi noslēgšanu, neatbilst ne līguma saturam un jēgai, ne pušu līgumisko attiecību loģikai. Līguma par licenču piegādi 1.pielikums, ko prasītāja kļūdaini traktē kā pirmo vienošanās protokolu, ir nevis atsevišķs vienošanās protokols līguma 2.2., 2.4.punktu izpratnē, bet rakstveida akts, kurā konkretizēts kopējais līguma par licenču piegādi priekšmets, t.i, kopējā uz šī līguma un atsevišķo vienošanās protokolu pamata 3 gadu laikā piegādājamo licenču specifikācija un cena. Minēto apstiprina līguma par licenču piegādi 2.5., 3.3., 4.1. un 6.1.punkta noteikumi. Nav loģiski par atsevišķu nodēvēt tādu rakstveida aktu, kas tiek parakstīts vienlaikus ar galveno aktu, un nav loģiski noslēgt līgumu par licenču piegādi kā jumta līgumu uz 3 gadiem, ja visu licenču piegādei vajadzētu notikt 20 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas, turklāt nevis uz atsevišķa vienošanās protokola pamata, bet tūlīt - uz līguma par licenču piegādi 1.pielikuma pamata.

Prasītāja nav pierādījusi faktu, ka tā, pamatojoties uz kaut vienu pēc līguma par licenču piegādi

noslēgšanas parakstītu atsevišķu vienošanās protokolu, būtu veikusi licenču piegādi, ko saskaņā ar līguma 6.3.punktu apliecinātu abpusēji parakstīts nodošanas- pieņemšanas akts un preču pavadzīme -rēķins. Līguma par licenču piegādi 6.2., 6.3.punktā prasītājai ir pienākums veikt licenču piegādi 20 darba dienu laikā no attiecīgā vienošanās protokola noslēgšanas dienas, turklāt licences tiek uzskatītas par piegādātām pasūtītājam ar brīdi, kad puses ir abpusēji parakstījušas nodošanas- pieņemšanas aktu un preču pavadzīmi - rēķinu. Tā kā starp pusēm netika noslēgts neviens atsevišķs vienošanās protokols līguma par licenču piegādi 2.2., 2.4.punkta izpratnē, nevarēja iestāties arī otrs priekšnoteikums samaksas izdarīšanai, kas paredzēts līguma 3.4.punktā, t.i., nodošanas- pieņemšanas akta un preču pavadzīmes - rēķina parakstīšana.

AS "Exigen Services Latvia" ir pierādījusi vienīgi faktu, ka 2007.gada jūlija beigās, mēnesi pēc līguma noslēgšanas, prasītāja iesniedza atbildētājai nodošanas - pieņemšanas akta projektu, ko atbildētāja nav parakstījusi. Atbilstoši līguma par licenču piegādi saturam un jēgai nodošanas - pieņemšanas akta projekta iesniegšana pati par sevi nav pietiekams priekšnoteikums, lai SIA "Latio" saskaņā ar līguma 2.2., 2.4., 3.3., 3.4., 5.2.1., 6.2. un 6.3.punkta noteikumiem rastos pienākums samaksāt visu līguma 3.1.punktā noteikto atlīdzību. Līdz ar to uzskata, ka prasības apmierināšanai nav pamata.

AS "Exigen Services Latvia" par apelācijas sūdzību iesniegusi rakstveida paskaidrojumus, kuros apelācijas sūdzību neatzīst, norāda, ka tiesa lietā iesniegtos pierādījumus izvērtējusi pareizi, un šie pierādījumi apliecina līguma izpildi no prasītājas puses.

Arī liecinieku liecības prasītājas ieskatā izvērtētas objektīvi, spriedumā motivējot tiesas secinājumu pamatotību.

Prasītāja uzskata, ka tiesa ir pareizi novērtējusi lietas apstākļus un prasību pamatoti apmierinājusi, apstāklis, ka līgums par licenču piegādi ir saistīts ar līgumu par VIS ieviešanu izpildi, neierobežo prasītājas tiesības prasīt līguma izpildi no atbildētājas puses, jo līgums par licenču piegādi ir izstrādāts kā patstāvīgs un atsevišķs līgums. Arī fakts, ka līgums noslēgts uz 3 gadiem, neierobežo prasītājas tiesības prasīt tā izpildi.

AS "Exigen Services Latvia" uzskata, ka ir pierādījusi līguma par licenču piegādi izpildi no savas puses, kas atbildētājai uzliek pienākumu izpildīt līgumu arī no savas puses.

SIA "Latio" iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par AS "Exigen Services Latvia" paskaidrojumiem, tos neatzīst, detalizēti 20 lappušu apjomā pamatojot savus argumentus, kāpēc tā nepiekrīt prasītājas viedoklim un uzskata prasību par nepierādītu.

2011.gada 5.oktobrī prasītāja apelācijas instances tiesā iesniegusi prasības pieteikuma papildinājumus sakarā ar procentu pieaugumu, kuros, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta 1.apakšpunktu un 1765.pantu, lūgusi piedzīt no atbildētājas arī likumiskos nokavējuma procentus, kurus par laika periodu no 2010.gada 30.jūnija līdz 2011.gada 5.oktobrim AS "Exigen Services Latvia" aprēķinājusi Ls 14 394,77 apmērā.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 18.oktobra spriedumu prasība apmierināta, no atbildētājas prasītājas labā piedzīts kopējais parāds Ls 107 820,44, kā arī valsts nodeva Ls 1 313,46 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, bet valsts labā piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 10,30 apmērā.

2011.gada 28.novembrī AS "Exigen Services Latvia" apelācijas instances tiesā iesniegusi pieteikumu par papildsprieduma taisīšanu, norādot, ka tiesa nav taisījusi spriedumu attiecībā uz likumisko nokavējuma procentu Ls 14 394,77 apmērā piedziņu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 19.decembra papildspriedumu apmierināts AS "Exigen Services Latvia" pieteikums par papildsprieduma taisīšanu, no atbildētājas prasītājas labā piedzīti likumiskie nokavējuma procenti Ls 14 394,77 apmērā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2013.gada 6.decembrī, izskatot lietu sakarā ar SIA "Latio" kasācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2011.gada 18.oktobra spriedumu un 2011.gada 19.decembra papildspriedumu atcēla un nodeva lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Tiesas sēdē atbildētājas SIA "Latio" pārstāvis zvērināts advokāts Erlens Kalniņš prasību neatzina saskaņā ar rakstveida paskaidrojumos izteiktajiem apsvērumiem, uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā norādītā pamata un saskaņā ar tiesā iepriekš iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē prasītājas AS "Exigen Services Latvia" pārstāvis zvērināts advokāts Agris Bitāns uzturēja prasību uz tajā norādītā pamata, apelācijas sūdzību neatzina saskaņā ar rakstveida paskaidrojumos norādīto pamatojumu, uzturēja tiesā iepriekš iesniegtos rakstveida paskaidrojumus un Civilprocesa likuma 166.panta kārtībā iesniedza lietā papildus rakstveida paskaidrojumus, kā arī papildus lūdza piedzīt no atbildētājas ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai Ls 5 985,60 apmērā, iesniedzot samaksu apliecinošus pierādījumus.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties pušu pārstāvju paskaidrojumus un viedokli, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma, bet apelācijas sūdzība ir pamatota, sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillietu tiesu kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

No apelācijas sūdzības satura izriet, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apmērā, bet netiek apstrīdēts spriedumā nodibinātais, ka starp pusēm pastāv līgumiskas attiecības.

Saskaņā ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, SIA "Latio" kā pasūtītāja un AS "Exigen Services Latvia" (toreizējais nosaukums AS "/pers. P/") kā izpildītāja 2007.gada 30.martā noslēdza līgumu Nr.72 par Microsoft Dynamics Ax risinājumu pielāgošanu un ieviešanu (līgums par VIS ieviešanu) /1.sēj., l.l.27-39/, ar kuru izpildītāja apņēmās 135 darba dienu laikā no līguma parakstīšanas dienas izstrādāt vienotu informācijas sistēmu, kas pilnībā nodrošina pasūtītājas uzņēmuma grupu funkciju /procesu uzskaiti, administrēšanu, kontroli un monitoringu, tai skaitā analīzi (līguma 1.1.punkts).

Līguma 1.2.punktā līdzēji vienojās par sistēmas izstrādes sadalīšanu šādos posmos:

1) I posms - biznesa procesu /funkciju un ražošanas procesu /funkciju prasību analīze un analīzes kopsavilkuma rezultātā izstrādātā vienotās informācijas sistēmas risinājumu rakstiska saskaņošana ar pasūtītāju par cenu Ls 12 744 (līguma 2.5.1.punkts);

2) II posms - vienotās informācijas sistēmas risinājuma uz Microsoft Dynamics Ax bāzes izstrāde atbilstoši abpusēji rakstiski saskaņotam vienotās informācijas sistēmas risinājumam un ieviešana pasūtītāja uzņēmumu grupā.

Līguma 2.1.punktā puses noteica līguma kopējo summu Ls 99 374,88, t.sk., PVN 18 % apmērā, kas ietver samaksu par pasūtītājas biznesa procesu /funkciju un ražošanas procesu /funkciju analīzi, vienotās informācijas sistēmas izstrādi un ieviešanu pasūtītājas uzņēmumu grupā (līguma 2.2.punkts).

Pēc juridiskās dabas līgums Civillikuma 2212.panta izpratnē atzīstams par uzņēmuma līgumu, jo ar to viena puse uzņēmusies izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

2007.gada 18.septembrī puses parakstījušas nodošanas-pieņemšanas aktu, ka izpildītāja ir izpildījusi un pasūtītāja pieņēmusi līguma 1.2.punktā noteiktos I posma darbus par kopējo summu Ls 12 744 /1.sēj., l.l.78/.

2007.gada 26.jūnijā SIA "Latio" kā pasūtītāja un AS "Exigen Services Latvia" (toreizējais nosaukums AS "Exigen Services Dati") kā izpildītāja noslēdza līgumu Nr.212 par Microsoft Dynamics Ax programmatūras licenču piegādi (līgums par licenču piegādi) saskaņā ar līguma 1.pielikumā pievienoto specifikāciju /1.sēj., l.l.12-17/.

Līguma 2.1.punktā puses vienojušās, ka šis līgums tiek uzskatīts par jumta līgumu, kurā tiek noteikti galvenie un būtiskākie sadarbības principi un nosacījumi licenču piegādē, bet licenču piegāde tiek nodrošināta uz atsevišķas vienošanās pamata, kas tiek noformēta kā atsevišķs vienošanās protokols. Vienošanās protokoli, to pielikumi, kā arī izmaiņas un grozījumi šajā līgumā kļūst par neatņemamām līguma sastāvdaļām (līguma 2.2.punkts). Vienošanās protokolā tiek detalizēti noteiktas licenču piegādes izmaksas, termiņš, piegādes nosacījumi, apmaksas noteikumi un citi specifiski un nepieciešami nosacījumi (līguma 2.4.punkts).

Līguma 3.punktā puses noteikušas līguma summu un norēķinu kārtību, nosakot, ka līguma summa par vienošanās protokolā (pielikumā Nr.1) norādītajām licencēm ir Ls 98 018,58, t.sk., PVN 18 % (līguma 3.1.punkts), kuru ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc preču pavadzīmes- rēķina un nodošanas- pieņemšanas akta abpusējas parakstīšanas, apņēmusies samaksāt pasūtītāja (līguma 3.4.punkts). Savukārt līguma 6.3.punktā noteikts, ka licences tiek uzskatītas par piegādātām pasūtītājai ar brīdi, kad puses ir parakstījušas nodošanas- pieņemšanas aktu un preču pavadzīmi- rēķinu.

Atbilstoši līguma 7.2.punktam pasūtītāja apņēmusies maksāt izpildītājai nokavējuma procentus 0,1 % apmērā no piegādātās un neapmaksātās licenču vērtības par katru nokavēto maksājumu dienu, bet ne vairāk kā 10 % no attiecīgajā vienošanās protokolā noteikto licenču piegādes summas.

Līgums Civillikuma 2107.panta izpratnē atzīstams par piegādes līgumu, ar kuru viena puse (piegādātājs) uzņēmies piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu. Prasība pamatota ar Civillikuma 2109.pantu, atbilstoši kuram, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Saskaņā ar Civillikuma 2021.pantu, no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Prasība celta par parāda un līgumisko nokavējuma procentu piedziņu un pamatota ar apgalvojumu, ka prasītāja ir piegādājusi atbildētājai licences saskaņā ar pušu starpā noslēgto līgumu par licenču piegādi, bet atbildētāja ir atteikusies parakstīt nodošanas -pieņemšanas aktu un veikt samaksu par saņemtajām licencēm. Atbildētāja savus iebildumus pret prasību balsta uz apgalvojumu, ka licenču piegāde no

prasītājas puses saskaņā ar pielīgto kārtību nav notikusi, līdz ar to atbildētājai nav iestājies pienākums izdarīt samaksu.

Tādējādi tiesai ir pienākums izvērtēt, vai AS "Exigen Services Latvia" ir pierādījusi licenču piegādi SIA "Latio" atbilstoši pušu starpā noslēgtajiem darījumiem un vai līdz ar to ir iestājies SIA "Latio" pienākums veikt samaksu.

Ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

AS "Exigen Services Latvia" savu līgumisko saistību izpildīšanu saista ar apgalvojumu, ka 2007.gada 26.jūnijā noslēdzot līgumu par licenču piegādi, starp pusēm vienlaikus tika parakstīts arī pirmais vienošanās protokols šā līguma 2.2., 2.4.punkta izpratnē, līdz ar to licences piegādātas neilgi pēc līguma noslēgšanas, kam piekritusi arī pirmās instances tiesa. Saskaņā ar prasītājas viedokli, līguma 1.pielikums uzskatāms par vienošanās protokolu, ko AS "Exigen Services Latvia" pamato ar līguma 3.1.punktā izteikto atsauci uz vienošanās protokolu -pielikumu Nr.1.

SIA "Latio" iebilst šādam līguma pielikuma iztulkojumam, apgalvojot, ka līguma par licenču piegādi 1.pielikums ir nevis atsevišķs vienošanās protokols līguma 2.2., 2.4.punktu izpratnē, bet rakstveida akts, kurā konkretizēts kopējais līguma par licenču piegādi priekšmets, t.i, kopējā uz šī līguma un atsevišķo vienošanās protokolu pamata 3 gadu laikā piegādājamo licenču specifikācija un cena, ko atbildētājas ieskatā apstiprina līguma par licenču piegādi 2.5., 3.3., 4.1. un 6.1.punkta noteikumi.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietā būtiski ir noskaidrot starp pusēm 2007.gada 30.martā un 26.jūnijā noslēgto darījumu jēgu un mērķi, jo īpaši, ņemot vērā līguma par licenču piegādi 2.2., 2.3., 6.3.punkta nosacījumus.

No līguma par licenču piegādi 2.1.punkta satura skaidri izriet un lietā par to nepastāv strīds, ka puses šo līgumu atzinušas par jumta līgumu, kurā tās noteikušas galvenos un būtiskākos sadarbības principus un nosacījumus licenču piegādei. Proti, licenču piegāde tiek nodrošināta uz atsevišķas vienošanās pamata, kas tiek noformēta kā atsevišķs vienošanās protokols. Vienošanās protokoli, to pielikumi, kā arī izmaiņas un grozījumi šajā līgumā kļūst par neatņemamām līguma sastāvdaļām (līguma 2.2.punkts). Izpildītājs piegādā licences šī līguma 6.2.punktā noteiktajā termiņā - ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā no attiecīgā vienošanās protokola noslēgšanas dienas. Atbilstoši līguma 4.1.punktam, līgums ir spēkā trīs gadus no tā parakstīšanas un šajā laikā, pēc pasūtītāja pieprasījuma izpildītājs piegādā licences saskaņā ar līguma noteikumiem.

Izskatāmajā lietā kasācijas instances tiesa 2013.gada 6.decembra spriedumā atzinusi, ka minētā līguma noteikumi nav pietiekami skaidri, lai ļautu nešaubīgi secināt, ka pušu nodoms bija licenču piegādi paredzēt vienlaikus ar līguma parakstīšanu un ka līguma 1.pielikums vienlaikus ir arī līguma 2.1., 2.2., 2.4.punktā noteiktā atsevišķā vienošanās par licenču piegādi.

Saskaņā ar kasācijas instances tiesas norādīto, ievērojot Civillikuma normas par tiesiska darījuma iztulkošanu (Civillikuma 1504.-1510.pants), lietā noskaidrojams starp pusēm noslēgto darījumu juridiski saistošais saturs, kam ir būtiska nozīme strīda pareizā izšķiršanā, pie apstākļiem, kad atbildētāja noliedz licenču saņemšanu.

Atbilstoši Civillikuma 1504.pantam, darījumu iztulkojot jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu; saskaņā ar Civillikuma 1505.pantu, ja rodas šaubas par vārdu nozīmi, jāievēro to jēgums un darījuma dalībnieku skaidri izsacītais vai kā citādi izrādītais nodoms.

Arī judikatūrā atzīts, ka sevišķi svarīga nozīme ir tiesiskā darījuma patiesās jēgas noskaidrošanai un Civillikuma noteikumi neatzīst formālu pieeju darījuma iztulkošanai, bet prasa noskaidrot dalībnieku īsto

gribu, viņu izsacīto vai kā citādi izrādīto nodomu (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2004.gada 1.decembra spriedums lietā Nr. SKC-642*). Noskaidrojot darījuma atsevišķu noteikumu vai tajā lietoto atsevišķo vārdu nozīmi, vienlaikus jāņem vērā visa darījuma kopējais saturs, būtība un jēga, darījuma atsevišķu noteikumu (tajos lietoto vārdu) savstarpējais kopsakars un šo noteikumu (vārdu) juridiskā nozīme no darījuma kopējā satura viedokļa, kā arī iztulkojamā darījuma kopsakars ar citiem (saistītiem) darījumiem (ja tādi ir). Tāpat, iztulkojot darījumu, jāņem vērā darījuma dalībnieku griba darījuma noslēgšanas brīdī.

AS "Exigen Services Latvia" prasības pieteikumā norādījusi, ka līgums par licenču piegādi ir saistīts ar pirms tam pušu starpā noslēgtā līguma par VIS ieviešanu izpildi. Līdz ar to pamatots ir atbildētājas iebildums, ka līgums par licenču piegādi ir pakārtots (sekundārs) līgums attiecībā pret galveno (primāro) līgumu, t.i., līgumu par VIS ieviešanu. Līgumā par licenču piegādi paredzētajai licenču piegādei vajadzēja notikt atbilstoši līgumā par VIS ieviešanu nolīgto II posma darbu izpildes gaitai (kas ietver vienotās informācijas sistēmas izstrādi un ieviešanu), jo piegādājamās licences bija nepieciešamas SIA "Latio", lai lietotu jau (kvalitatīvi un pilnībā) ieviestu vienotās informācijas sistēmu.

Ievērojot līguma par licenču piegādi 2.1.punktu, secināms, ka šajā līgumā vispārīgā veidā ir noteikti pušu sadarbības galvenie principi, t.sk., kopējā piegādājamo licenču specifikācija un kopējā atlīdzības summa par šo licenču piegādi (līguma 3.1.punkts un 1.pielikums), un pušu saskanīgā griba nav bijusi vērsta uz licenču piegādi atsevišķi vai neatkarīgi no līgumā par VIS ieviešanu nolīgto II posma darbu izpildi.

Saskaņā ar līguma par licenču piegādi 4.1.punktu līgums noslēgts uz 3 gadiem, šajā laikā pēc pasūtītāja pieprasījuma izpildītājs piegādā licences saskaņā ar līguma noteikumiem, bet 3.3.punktā noteikts, ka visu šī līguma darbības laiku pasūtītājs iegādājas licences par cenām, kas norādītas šī līguma pielikumā Nr.1, ja vien saskaņā ar iepriekšminēto pielikumu tiek maksāta gada jauninājumu maksa

No minētā secināms, ka līguma par licenču piegādi 3.1.punktā un 1.pielikumā norādītās licences pēc SIA "Latio" pieprasījuma tiek piegādātas nevis visas uzreiz un nekavējoties pēc līguma noslēgšanas, bet atbilstoši līguma par VIS ieviešanu izpildes gaitai un saskaņā ar līguma par licenču piegādi noteikumiem, proti, 3 gadu laikā.

Zīmīgi, ka līguma par licenču piegādi 1.pielikumā norādītā piegādājamo licenču kopējā cena Ls 98 018,58 ir identiska kopējai līguma summai, kas norādīta tā 3.1.punktā. Ja puses līguma 2.2.punktā paredzēto vienošanās protokolu parakstīja vienlaikus ar līgumu par licenču piegādi, kā to prasības pieteikumā apgalvo prasītāja, loģikas apsvērumiem neatbilstoša ir līguma noslēgšana uz 3 gadiem, atrunājot līgumā piegādes kārtību un termiņus. Sekojot prasītājas loģikai, šajā gadījumā visu licenču piegādei vajadzēja notikt 20 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas, turklāt nevis uz atsevišķa vienošanās protokola pamata, bet uz līguma neatņemamas sastāvdaļas, 1.pielikuma pamata. Nav loģiski par atsevišķu nodēvēt tādu rakstveida aktu, kas tiek parakstīts vienlaikus ar galveno aktu.

Arī lietas materiālos esošā pušu e-pasta sarakste, kas notikusi 2007.gada septembrī- oktobrī, un kurā puses centušās panākt vienošanos pargrozījumiem līgumā par licenču piegādi, cita starpā paredzot, ka licenču piegāde tiks veikta pa daļām, ir pretrunā prasītājas norādītajam, ka vienošanās protokols par visu licenču piegādi ir parakstīts vienlaicīgi ar līgumu par licenču piegādi kā šī līguma 1.pielikums /1.sēj., l.l.79-88/.

Minētie apstākļi apstiprina atbildētājas iebildumus, ka līguma par licenču piegādi 1.pielikums nav līguma 2.1., 2.2., 2.4.punktā noteiktā atsevišķā vienošanās par licenču piegādi, bet specifikācija un cena, kā tas norādīts paša dokumenta nosaukumā, kurā konkretizēts līguma priekšmets, proti, kopējā 3 gadu laikā piegādājamo licenču specifikācija un cena, kas pasūtītājai piegādājamas saskaņā ar līgumu par licenču piegādi, pēc pasūtītājas pieprasījuma, noslēdzot atsevišķas vienošanās, kas tiek noformētas kā atsevišķi vienošanās protokoli un stājas spēkā brīdī, kad tos parakstījušas abas puses.

Lietā nav iesniegti pierādījumi un prasītāja to arī neapgalvo, ka pēc līguma par licenču piegādi noslēgšanas un atbilstoši šī līguma 2.2. un 2.4.punkta noteikumiem starp pusēm būtu ticis noslēgts

(parakstīts) kaut viens atsevišķs vienošanās protokols, kas ir obligāts priekšnoteikums konkrētu licenču piegādei.

Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi apgalvojumu, ka puses saskaņā ar līguma par licenču piegādi 2.2. un 2.4.punktu noslēdza atsevišķu vienošanās protokolu par licenču piegādi, kas nedrīkst būt pretrunā šim līgumam un tā pielikumiem (līguma 2.5.punkts).

Ņemot vērā līguma par licenču piegādi saturu, pienākums samaksāt par licencēm atbildētājai iestājas, ja starp pusēm atbilstoši līguma 2.2., 2.4.punktam ir noslēgts (parakstīts) vismaz viens atsevišķs vienošanās protokols, kurā ir detalizēti noteiktas licenču piegādes izmaksas, termiņš, piegādes nosacījumi, apmaksas noteikumi un citi specifiski un nepieciešami nosacījumi; ne vēlāk kā 20 dienu laikā pēc šāda atsevišķa vienošanās protokola noslēgšanas (parakstīšanas) jābūt piegādātām licencēm (līguma 2.3., 6.2.punkts), kas saskaņā ar līguma 6.3.punktu tiek uzskatītas par piegādātām ar brīdi, kad puses ir abpusēji parakstījušas nodošanas - pieņemšanas aktu un preču pavadzīmi - rēķinu.

Saskaņā ar Civillikuma 1812.pantu, saistības izpildījums ir spēkā tikai tad, ja to izdarījusi un saņēmusi īstā persona īstā vietā, īstā laikā un pienācīgā kārtā.

Kaut arī lietā nav pierādīta atsevišķa vienošanās protokola parakstīšana par licenču piegādi, proti, līgumiskās saistības izpildījums pienācīgā kārtā, prasītāja apgalvo, ka līgumā noteiktajā apjomā ir veikusi Microsoft Dynamics AX programmatūras licenču piegādi atbildētājai, kas apelācijas instances tiesai uzliek pienākumu izvērtēt lietā iesniegtos pierādījumus par saistību izpildi no prasītājas puses.

AS "Exigen Services Latvia" saistības izpildes pierādīšanai iesniegusi licenču kodu sarakstu, kas datēts ar 2007.gada 28.jūniju un kura adresāts norādīts SIA "Latio", Dānija /1.sēj., l.l.18-22/. Šajā dokumentā norādīts, ka tie ir kodi: Microsoft Business Solution Dynamics AX, Versija 4.0 gala- patērētāja licence Dynamics AX Advanced Management izlaidums, licences nosaukums Latio SIA, sērijas Nr. 07261286.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto, ievērojot līguma par licenču piegādi 6.1.punktu, ka AS "Exigen Services Latvia" par saviem līdzekļiem piegādā SIA "Latio" licences kodus, prasītāja no "Microsoft European Operations Centre" 2007.gada 28.jūnijā pasūtījusi atbildētājai paredzētās licences un šajā datumā ar elektronisko sūtījumu saņēmusi licenču kodus un rēķinu. "Microsoft European Operations Centre" e-pastā, licenču kodu sarakstā un rēķinā norādīts, ka AS "Exigen Services Latvia" ir iegādājusies Microsoft Dynamics Ax programmatūras gala lietotāja licences SIA "Latio" lietošanai.

Apelācijas instances tiesa pievienojas atbildētājas viedoklim, ka prasītājas vienpusēji iesniegtais, sagatavotais un atbildētājai adresētais licenču kodu saraksts pats par sevi nepierāda licenču piegādi atbildētājai. No saraksta satura nav redzams, kas un kādam nolūkam to sagatavojis, sarakstā nav norādes, ka dokumenta sagatavotājs ir "Microsoft European Operations Centre", kā to apgalvo prasītāja, bet saraksta adresēšana SIA "Latio" un licences nosaukumi, kas atbilst atbildētājas nosaukumam, paši par sevi nepierāda licences piegādes faktu līgumā par licenču piegādi noteiktajā kārtībā, jo puses nav pielīgušas, ka licenču nodošana- pieņemšana notiek brīdī, kad izpildītāja rīcībā nonāk pasūtītājam adresēts saraksts ar licences nosaukumu SIA "Latio".

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto, AS "Exigen Services Latvia" līgumisko saistību izpildi apliecina arī "Microsoft Latvia" SIA 2007.gada 14.augusta vēstule Nr.01/272-07 /1.sēj., l.l.26/, kas adresēta /pers. AB/ "Latio", kopija /pers. G/ AS "Exigen Services Latvia", kurā norādīts, ka saskaņā ar Microsoft EOC sniegto informāciju, SIA "Latio" ir tiesības lietot Microsoft Dynamics AX 4.0-BRL produkta licenci D000243572, licences seriālais Nr.07261286. Licencei ir spēkā biznesa pakalpojumu abonements līdz 2008.gada 26.jūnijam.

Tiesa piekrīt prasītājas viedoklim, ka lietā nav būtiskas nozīmes apstāklim, vai atbildētāja šo vēstuli ir saņēmusi, taču vienlaikus par pamatotu atzīst arī atbildētājas viedokli, ka minētā vēstule pati par sevi nepierāda licenču piegādes faktu kārtībā, kādā to nosaka līgums par licenču piegādi.

Tiesas ieskatā, vēstule apliecina faktu, ka AS "Exigen Services Latvia" ir izpildījusi cita līguma, 2007.gada 30.marta līguma Nr.72 par Microsoft Dynamics Ax risinājuma pielāgošanu un ieviešanu, 2.2.punktā noteikto pienākumu iegūt nepieciešamās atļaujas no trešajām personām, par kura izpildi izmaksas ietvertas minētā līguma summā.

Līgumā par licenču piegādi puses nav nolīgušas, ka licenču nodošana - pieņemšana notiek brīdī, kad izpildītājs saskaņā ar līguma par VIS ieviešanu 2.2.punktu ir ieguvis nepieciešamās atļaujas no trešajām personām. Tāpat līgumā par licenču piegādi nav nolīgts, ka trešā persona, kas nav līguma puse, šajā gadījumā "Microsoft Latvia" SIA, var apliecināt licenču piegādes faktu un licenču atrašanos vai neatrašanos atbildētājas rīcībā.

Līdz ar to nav pamata piekrist prasītājas viedoklim, ka "Microsoft Latvia" SIA 2007.gada 14.augusta vēstule Nr.01/272-07 pierāda licenču piegādi no prasītājas puses.

Līgumisko saistību izpildi no prasītājas puses nepierāda arī 2007.gada 27.jūlijā prasītājas sastādītais licenču nodošanas- pieņemšanas akts, kuru atbildētāja nav parakstījusi /1.sēj., l.l.23-24/. Atbilstoši līguma par licenču piegādi saturam, nodošanas - pieņemšanas akta projekta iesniegšana atbildētājai pati par sevi nav pietiekams priekšnoteikums, lai SIA "Latio" saskaņā ar līguma par licenču piegādi 2.2., 2.4., 3.3., 3.4., 5.2.1., 6.2. un 6.3.punktu rastos pienākums samaksāt visu šī līguma 3.1.punktā noteikto atlīdzību.

Pirmās instances tiesa līguma par licenču piegādi izpildīšanu no prasītājas puses pamatojusi arī ar zvērināta tiesu izpildītāja Ģirta Dmitrijeva 2010.gada 9.marta aktu Nr.19/2010 par faktu fiksēšanu, secinot, ka tas apstiprina, ka līdz pārbaudei programma ir darbojusies un tikai konstatēšanas datumā pierādās, ka beidzies licences termiņš /1.sēj., l.l.95-99/. Šo pierādījumu lietā iesniegusi SIA "Latio" un tas sastādīts, pamatojoties uz SIA "Latio" valdes locekles /pers. R/ iesniegumu.

Saskaņā ar zvērināta tiesu izpildītāja Ģirta Dmitrijeva aktu Nr.19/2010 par faktu fiksēšanu, uz SIA "Latio" piederošā servera "zebra" uzinstalētās Microsoft Dynamics AX programmatūras licences īpašnieks ir AS /Nosaukums G/ nevis SIA "Latio", licences sērijas numurs ir 05256860, kas nesakrīt ar prasības pieteikumam pievienotajā licenču kodu sarakstā un "Microsoft Latvia" SIA 2007.gada 14.augusta vēstulē Nr.01/272-07 norādīto licences sērijas numuru 07261286, bez tam, būtiski atšķiras abu licenču apraksti (lietotāju skaits, COM klientu skaits, dimensiju skaits).

Civillietu tiesu kolēģija piekrīt atbildētājas viedoklim, ka minētais akts pierāda faktu, ka SIA "Latio" nav piegādāta un nodota tā licence, kuras piegādes faktu apgalvo prasītāja, atsaucoties uz prasības pieteikuma 4. un 7.pielikumā esošajiem pierādījumiem.

No tiesu izpildītāja akta par faktu fiksēšanu izriet, ka prasītāja bija uzsākusi veikt programmatūras instalēšanas darbus uz citas licences pamata, kas ir pretrunā ar AS "Exigen Services Latvia" prasības pieteikumā apgalvoto, ka vienīgi pēc līgumā par licenču piegādi norādīto licenču piegādes bijusi iespējama 2007.gada 30.marta līguma Nr.72 par VIS ieviešanu nolīgto instalēšanas darbu izpilde.

Prasības pieteikumā apgalvots, ka pēc licenču kodu saņemšanas prasītājas darbinieks /pers. G/ līgumā noteiktajā termiņā nodevis licenču kodu sarakstu atbildētājas pārstāvim /pers. H/, šādā veidā izpildot pielīgto pienākumu piegādāt līguma pielikumā Nr.1 norādītās licences, bet 2007.gada 27.jūlijā /pers. G/ nodevis /pers. H/ no prasītājas puses parakstītu pieņemšanas - nodošanas aktu, kura parakstīšana no SIA "Latio" puses bijusi paredzēta 2007.gada 27.jūlijā, ko apliecina lietai pievienotā pušu elektroniskā sarakste.

Atbildētāja neatzīst šos faktus, norādot, ka tās darbinieks /pers. H/ nekad nav bijis pilnvarots SIA "Latio" vārdā parakstīt atsevišķos vienošanās protokolus un pieņemšanas- nodošanas aktus. Tā kā pierādījumi par pretējo lietā nav iesniegti, tiesa atzīst, ka /pers. H/ 2007.gada 26.jūlija e-pasta vēstule ar tekstu "Laikam varam!", kas rakstīta kā atbilde /pers. G/ (AS "Exigen Services Latvia" darbiniekam) jautājumā par akta parakstīšanu /1.sēj., l.l.25/, nevar tikt vērtēta kā atbildētājas pienācīgā kārtā izteikta piekrišana parakstīt pieņemšanas - nodošanas aktu.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto, licenču pienācīgu piegādi no AS "Exigen Services Latvia" puses pierāda arī apstāklis, ka prasītāja uzsāka ar licences programmatūru saistītos instalēšanas darbus 2007.gada oktobrī, kā to paredzēja starp pusēm 2007.gada 30.martā noslēgtais līgums par VIS ieviešanu.

Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā minēto darbu uzsākšana pati par sevi nepierāda licenču piegādāšanas faktu. Programmas instalēšanai uz Microsoft Dynamics Ax programmatūras bāzes un datu migrācijas sagatavošanai un migrācijai ir pietiekoši, ka pašai izpildītājai (AS "Exigen Services Latvia") kā instalētājam ir tiesības lietot minēto programmatūru.

Prasība tiek pamatota arī ar apgalvojumu, ka finansiāla rakstura grūtību dēļ atbildētāja 2007.gada decembrī piedāvājusi prasītājai grozīt starp pusēm 2007.gada 26.jūnijā noslēgto līgumu, paredzot samaksas veikšanu par piegādātajām licencēm trijos maksājumos, un līgumā iestājoties arī SIA "Metrum", tādējādi atslogojot atbildētājas finanšu saistības. AS "Exigen Services Latvia" ieskatā SIA "Latio" šādā veidā ir atzinusi samaksas pienākumu un minēto faktu pierādīšanai prasītāja lietā iesniegusi pušu e-pasta saraksti /1.sēj., l.l.79-88/.

Saskaņā ar atbildētājas rakstveida paskaidrojumiem, pārrunu iemesls grozīt līgumu par licenču piegādi ir bijusi prasītājas vienpusēja vēlme piegādāt licences nevis atbilstoši līgumā par VIS ieviešanu nolīgto II posma darbu izpildes gaitai, bet visas uzreiz un pirms II posma darbu uzsākšanas, ko apliecina prasītājas iesniegtais 2007.gada 19.jūlija nodošanas - pieņemšanas akts, bet kas neatbilda pušu starpā noslēgto līgumu savstarpējam kopsakaram un jēgai. Tāpēc puses uzsākušas pārrunas par to, precīzi kādā kārtībā (pilnībā vai pa daļām) prasītāja piegādās atbildētājai licences.

Minēto apstiprina /pers. G/ 2007.gada 19.septembra e-pasts ar nosaukumu "licenču piegāde /samaksa", kurā izteikti apsvērumi, kā mainās cena, ja licence tiktu piegādāta pa daļām /1.sēj., l.l.80/.

Šo apstākli apliecina arī liecinieces /pers. R/ liecības pirmās instances tiesas sēdē, ka pušu uzsāktajām pārrunām 2007.rudenī "vajadzēja novest pie vienošanās, kādā secībā tiks piegādātas licences, tādā veidā, lai varam sākt testēt un meitas uzņēmums "Metrum" var sākt testēt, grozījumi ir dokumentā par to, kādā veidā tas notiks, kā tiks piegādātas licences" /1.sēj., l.l.144/.

Pretēji AS "Exigen Services Latvia" apgalvotajam par sarunu uzsākšanu 2007.gada decembrī, līguma par licenču piegādi grozījumu sākotnējo projektu sagatavoja un nosūtīja nevis atbildētāja, bet prasītājas pārstāvis /pers. G/ jau 2007.gada 17. un 18.oktobrī /1.sēj., l.l.80-81/. Līdz ar to pušu pārrunas par grozījumu izdarīšanu līgumā par licenču piegādi sākās jau 2007.gada oktobrī, kad AS "Exigen Services Latvia" uzsāka veikt līguma par VIS ieviešanu II posma darbus. Atbildot uz prasītājas piedāvājumu izdarīt grozījumus līguma par licenču piegādi redakcijā, atbildētājas darbinieks /pers. H/ ar 2007.gada 20.decembra e-pastu nosūtīja prasītājas darbiniekam /pers. G/ atbildētājas piedāvāto līguma grozījumu redakciju /1.sēj., l.l.49-52/, uz kuru savukārt /pers. G/ atbildēja, ar 2008.gada 13.janvāra e-pastu nosūtot atbildētājai līguma grozījumu redakciju /1.sēj., l.l.43-48/.

Līdz ar to pušu pārrunas par grozījumiem līgumā par licenču piegādi apliecina nevis to, ka visas līguma 1.pielikumā norādītās licences ir piegādātas un atbildētāja lūdz pagarināt samaksas termiņu, tādējādi atzīstot savu pienākumu veikt samaksu, bet to, ka licences tiks piegādātas pēc tam, kad starp pusēm tiks parakstīti grozījumi līgumā par licenču piegādi.

Pie tam no prasītājas sagatavotajiem līguma par licenču piegādi sākotnējās grozījumu redakcijas, ko /pers. G/ elektroniski nosūtījis /pers. H/ 2007.gada 17. un 18.oktobrī, uzskatāmi redzams, ka licenču piegāde (par paaugstinātu cenu, kas maksājama trīs maksājumos) tiks veikta 3 darba dienu laikā no grozījumu parakstīšanas dienas (grozījumu 6.3.punkts) /1.sēj., l.l.82-86/.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģijai ir pamats atzīt, ka arī lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi neapstiprina prasītājas apgalvojumu, ka tā ir izpildījusi pielīgto saistību piegādāt atbildētājai licences.

Pirmās instances tiesā puses kā pierādīšanas līdzekli izmantojušas liecinieku liecības, spriedums pamatā

balstīts uz liecinieka /pers. G/ liecībām, piešķirot šīm liecībām lielu ticamības spēku, atšķirībā no atbildētājas puses nopratināto liecinieku /pers. H/ un /pers. R/ liecībām, kuras tiesa vērtējusi kā pretrunīgas (/pers. H/) vai kā mazticamas (/pers. R/).

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka lietā nopratināto liecinieku liecībām nav izšķirošas lomas strīda izlemšanā, jo ar pārējiem lietā iesniegtajiem pierādījumiem nav apstiprinājies prasītājas apgalvojums, ka tā ir līgumā noteiktajā kārtībā izpildījusi pienākumu piegādāt atbildētājai licences.

Var piekrist apelācijas sūdzības autoram, ka pirmās instances tiesa spriedumā nav konkretizējusi, kā tieši izpaužas pretrunas /pers. H/ liecībās, un nav saskatījusi pretrunas AS "Exigen Services Latvia" darbinieka un kontaktpersonas /pers. G/ liecībās.

Tiesa nav vērtējusi, ka /pers. G/ liecības ir pretrunā ar pašas prasītājas lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem. /pers. G/ liecinājis, ka viņš tikšanās laikā SIA "Metrum" telpās Vienības gatvē iesniedzis /pers. H/ 2007.gada 19.jūlija nodošanas -pieņemšanas aktu kopā ar kodiem, kas bijuši izdrukātā vēstulē no Microsoft kā teksta faila izdruka, kamēr no 2007.gada 19.jūlija nodošanas - pieņemšanas akta un no prasības pieteikuma 5.pielikumā pievienotā AS "Exigen Services Latvia" 2009.gada 3.decembra apliecinājuma neizriet, ka nodošanas - pieņemšanas aktam klāt bijis pielikums ar licenču kodiem.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa atzīst, ka AS "Exigen Services Latvia" nav pierādījusi nepieciešamos apstākļus, lai atbilstoši līguma par licenču piegādi noteikumiem būtu juridisks pamats uzskatīt, ka SIA "Latio" ir radies pienākums samaksāt līgumā nolīgto atlīdzību.

Uz šādiem apstākļiem nav norādīts arī tiesas sēdē iesniegtajos prasītājas rakstveida paskaidrojumos, kuros detalizēti izklāstīta notikumu hronoloģija un atbildētājas rīcības neloģiskums un neatbilstība savos paskaidrojumos minētajam salīdzinājumā ar lietā esošajiem pierādījumiem (paskaidrojumu 30.-66.punkts).

Ņemot vērā, ka tiesa nav konstatējusi SIA "Latio" pienākumu veikt pamatparāda samaksu un šajā daļā prasība tiek noraidīta, noraidāmi ir arī no šā prasījuma izrietošie prasījumi par nokavējuma procentu un likumisko procentu piedziņu, jo procentu piedziņai saskaņā ar Civillikuma 1754.pantu vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus nav pārbaudījusi vispusīgi un objektīvi, sprieduma motīvu daļā uzskaitījusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus un atreferējusi liecinieku liecības, nesniedzot to juridisku izvērtējumu. Pamatots ir apelācijas sūdzības autora viedoklis, ka tiesas spriedumā vispār nav atspoguļota atbildētājas iebildumu pret prasību būtība, šie iebildumi nav vērtēti, aprobežojoties ar frāzi, ka atbildētājas argumenti vērtējami kritiski, un atsaucoties uz Civillikuma 1588.pantu, ka viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas, pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.

Pie šādiem apstākļiem atzīstams, ka apelācijas sūdzībā izvirzītie argumenti tiesas sēdē guva apstiprinājumu un ir pamats prasību noraidīt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai ir bijuši izdevumi par valsts nodevas samaksu par apelācijas sūdzības iesniegšanu Ls 656,73 apmērā, kas, konvertējot uz EUR, veido EUR 932,56 un ir piedzenami no prasītājas atbildētājas labā.

Pierādījumi, ka atbildētājai ir bijuši ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību, lietā nav iesniegti.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no prasītājas valsts labā

piedzenami tiesas izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu, kas saskaņā ar Pavēstu uzziņu lietā, konvertējot uz EUR, veido EUR 32,55 /2.sēj., l.l.89-92/. Līdz lietas izskatīšanai prasītāja šos izdevumus samaksājusi Ls 3,30 jeb EUR 4,69 apmērā, līdz ar papildus valstij atlīdzināmie izdevumi veido EUR 27,86, kas ir piedzenami no AS "Exigen Services Latvia".

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

AS "Exigen Services Latvia" prasību pret SIA "Latio" par pamatparāda un nokavējuma procentu piedziņu **noraidīt.**

Piedzīt no AS "Exigen Services Latvia", reģistrācijas Nr.40003275598, par labu SIA "Latio", reģistrācijas Nr.41703000843, tiesas izdevumus EUR 932,56 (deviņi simti trīsdesmit divi euro 56 centi) par valsts nodevas samaksu apelācijas sūdzības iesniegšanai

Piedzīt no AS "Exigen Services Latvia", reģistrācijas Nr.40003275598, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 27,86 (divdesmit septiņi euro 86 centi) apmērā, kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillieta Nr.27236309.

Noteikt AS "Exigen Services Latvia" termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošu dokumentu par valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 17.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Tiesneši /divi paraksti/ L.Grauda,
A.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Rīgā, 17.03.2014